

7/2371

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

7/2371 LE ve SÖP

SAYI : KDD.SÖ.2.01/ 2159
KONU : Yazılı Soru Önergesi

..../05/2004

2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 22.04.2004 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-5231 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Mersin Milletvekili Hüseyin ÖZCAN'a ait 7/2369, Iğdır Milletvekili Dursun AKDEMİR'e ait 7/2370 ve Burdur Milletvekili Ramazan Kerim ÖZKAN'a ait 7/2371 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

7/2369
2370
2371

Sami GÜÇLÜ
Bakan

EKLER:

EK- 1 Görüş 7/2369,7/2370,7/2371 (3 adet – 5 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Ramazan Kerim Özkan
Burdur Milletvekili

Esas No : 7/2371

SORU 1) Ülkemizde bu tip genleri değiştirilmiş ürünler üretilmekte midir? Üretiliyorsa bu üretimin nerelerde yapıldığı Bakanlığınızca biliniyor mu ?

CEVAP 1) Ülkemizde Transgenik tohum üretimi konusunda faaliyet gösteren herhangi bir şirket ve kuruluş olmadığı gibi tohum ve ürün üretimi de yapılmamaktadır.

SORU 2) Şimdiye kadar genetik olarak değiştirilmiş ürünler veya tohumlar ithal edildi mi ?

CEVAP 2) Yürürlükte olan "Transgenik Kültür Bitkilerinin Alan Denemeleri Hakkında Talimat"a göre, transgenik bitkilerin ithalatı için, önce belli lokasyonlarda Araştırma Enstitülerince alan denemelerine alınmalarına izin verilmektedir. Bu nedenle ülkemizde bu güne kadar genetik bakımdan modifiye edilmiş hiçbir bitki çeşidi için tescil veya üretim izni verilmemiş veya kaydı yapılmamıştır.

SORU 3) Bu ürünlerin takibi ve değerlendirilmesi için herhangi bir denetim mekanizması çalıştırılıyor mu? Bu gibi konularda hizmet verecek bir laboratuvar var mıdır? Bu laboratuvar da bu tür genetik dönüştürülmüş ürünler üzerinde yapılmış bir analiz çalışması var mıdır?

CEVAP 3) Ülkemizde işlenmiş ürün dahil her hangi bir ürünün GDO içerip içermediğine dair analizleri yapmak üzere, Bakanlığımıza bağlı Ankara İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü'nde son teknolojiye sahip alt yapı kurulmuş bulunmaktadır. Bu konuda gelecek her türlü analiz talebi karşılanabilmektedir.

SORU 4) Başta İngiltere olmak üzere bir çok Avrupa ülkesi genetik olarak değiştirilmiş ürünlerin iç pazarda satımını, akredite laboratuvar analiz sonuçlarına bağlı olarak izin verirken, bu ülkeler bu ürünlerin kendi ülkelerinde üretimini yasakladı. Bakanlığınızın bu konuda bir girişimi var mıdır? Bu ürünlerin yasaklanması yada akredite laboratuvar analiz sonuçlarına göre denetlenmesi için bir kontrol ve denetim planlaması yapmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 4) GDO'lu ürünlerin AB ülkelerinden bazılarında girişi izne tabidir. Ülkemizde de AB genel politikalarına paralel bir yaklaşım izlenmektedir. Bu kapsamda, GDO'ların insan sağlığı, biyolojik çeşitlilik ve sosyal yapı üzerinde oluşturabileceği olası riskleri önceden belirleyerek, bu risklerin ortadan kaldırılması veya ortaya çıkması halinde gerekli tedbirlerin alınması için ülkemizde BİYOGÜVENLİK SİSTEMİ'ni oluşturmak üzere gerekli çalışmalar Bakanlığımızca yürütülmektedir.

Öte yandan, ülkemizde Genetik Olarak Değiştirilmiş Organizma (GDO)'lar konusunda ilgili AB mevzuatının (90/219/EEC ve 2001/18/EC sayılı direktiflerin) uyumlaştırılması ve GDO'ların kontrolü, izlenmesi alanında gerekli kurumsal alt yapının

oluşturulması çalışmaları Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğümüz koordinatörlüğünde başlatılmıştır.

SORU 5) Türkiye'ye genetik değiştirilmiş tohumların ithalatı yasak olduğuna göre, bu tohumların ürünlerinin de yasak olması gerektiğini düşünüyor musunuz? Bu ithal ürünlerin denetiminde beyan usûlünün yetersiz olduğu göz önünde bulundurulursa, ithal edilen ürünlerin etiketlerinin üzerinde akredite laboratuvar analiz sonuçlarının bulunması gerektiği konusunda nasıl bir girişiminiz var?

CEVAP 5) Ülkemizde halihazırda GDO'ların ve ürünlerinin etiketlenmesi konusunda yürürlükte olan bir mevzuat bulunmamaktadır. Ancak, çalışmaları devam eden "Biyogüvenlik Yasa Tasarısı" kapsamında GDO'ların etiketlenmesi konusunda mevzuat hazırlıkları da yürütülmektedir.

SORU 6) Genetiği değiştirilmiş tarım ve tarım ürünleri için mevcut yasa, yönetmelik ve mevzuatlarımız yeterli midir? Bu konuda bir yasal düzenleme yapmayı düşünüp müsunüz? Türk Gıda Kodeksi mevzuatında GDO'lu ürünlerin tanımlanması ve bu ürünleri içeren gıdalar için ilgili mevzuatın yeniden düzenlenmesini uygun bulur musunuz?

CEVAP 6) GDO'lar ile ilgili mevcut mevzuat yeterli olmayıp; Bakanlığımız Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü koordinatörlüğünde yürütülmekte olan "Ulusal Biyogüvenlik Çerçevesinin Geliştirilmesi Projesi" kapsamında "Ulusal Biyogüvenlik Yasa Tasarısı" hazırlanmaktadır. Ayrıca, bu Kanunun yürütülmesinden sorumlu ve yetkili bir birim olarak "Biyogüvenlik Kurumu"nun ülkemizde kurulması için Kurumun teşkilat yapısına ilişkin hazırlık çalışması da halihazırda bu Proje kapsamında yürütülmektedir.

SORU 7) Bununla birlikte genetik olarak değiştirilmiş bu ürünleri ve bu ürünlerin tohumlarını ülkemizde kullanmak zorunda kalacak olan, çiftçilerin ve tüketicilerin bu ürünler konusunda yeterince bilgisi yoktur. Bakanlığınız ilgili birimlerince düzenlenecek çiftçi eğitim çalışmaları ve toplu iletişim araçlarıyla gerekli bilgilendirmenin yapılmasını uygun bulur musunuz?

CEVAP 7) Modern Biyoteknoloji ürünleri önümüzdeki yıllarda tarımsal üretim yanında tüm yaşamımızda önemli bir yer tutacaktır. Bu teknolojinin Ülkemizde güvenli kullanımı için gerekli tedbirler alınmasına ilişkin çalışmalar devam etmektedir. Özellikle bu tedbirlerin esasını teşkil edecek olan bir mevzuatın bir an önce çıkartılması için Bakanlığımızca gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

Bakanlığımızca olarak bu ürünlerle ilgili çalışmaların dünya ile paralel götürülmesi, insanımızın ortaya çıkabilecek risklerden korunması, yeniliklerden azami faydanın sağlanması, bu nedenle Biyogüvenlik alt yapısının oluşturulması, laboratuvarların kurulması ve elemanların yetiştirilmesi, halkımızın bilinçlendirilmesi ve biyogüvenlik bilincinin oluşturulması temel ilke olarak benimsenmiştir.